

La lleugeresa de l'equilibrista

MARINA
ESPASA

Una parella jove s'enamora, se'n van a viure junts, són feliços, tenen una filla, l'home té una aventura amb una dona més jove, la dona ho descobreix i té una crisi existencial, han d'encarar el problema... i no cal que continuï, perquè ja ho he llegit no sé quantes vegades, oi? Sí i no. *Departament d'especulacions* (Amsterdam/Asteroides) és el tipus de llibre, peculiaríssim i del tot rodó, que replanteja el debat etern entre el què i el com.

Si no fos per l'habilitat i la mestria amb què Jenny Offill (Massachusetts, 1963) va trenant una his-

tòria tan quotidiana com aquesta, el llibre hauria acabat rebutjat en un departament editorial fosc i brut (o en un departament de crítica literària encara més fosc i brut). Si no fos per la gosadia de barrejar bé un seguit d'ingredients que inclouen cites de clàssics, reflexions sobre la utilitat de les classes de ioga, converses amb una psicòloga, consells d'escriptura als alumnes de la universitat, l'enamorament entre dues persones i el camí minat de perills de la maternitat contemporània, no estaríem parlant d'un bon llibre. Passades unes vint o trenta pàgines inicials en què no sabem ben bé de què se'ns està parlant, comencem a entendre-ho tot i a fruitar d'una experiència de lectura que

DEPARTAMENT D'ESPECULACIONS
JENNY OFFILL
AMSTERDAM /
ASTEROIDE
TRADUCCIÓ DE
YANNICK GARCIA
176 PÀG. / 17,90 €

és lleugera i profunda a la vegada, com els salts mortals dels equilibristes de circ, que s'han d'adornar amb un somriure més ampli com més perill hagin comportat per a la vida del funàmbul.

"Especular" amb la literatura

El títol fa referència a un remitent inventat per la protagonista i el seu futur marit quan són joves i l'amor els sobreix pels porus: s'envien cartes plenes de preguntes des d'un suposat departament d'especulacions. Forçant la metàfora, podríem dir que Offill "especula" amb la literatura: posa a prova les seves capacitats més obliques i menys òbvies, com les d'evocar, relacionar i conotar. Fa experiments formals, que

a vegades són paraules amb vocals allargassades o una sola paraula repetida al llarg de vint línies. Divideix la novel·la en petits paràgrafs o frases aparentment inconnexes que fan treballar més del normal el nostre cervell lector, perquè ha de relacionar coses que en principi no lliguen, però en canvi és aquesta atomització la que li dona la sensació de lleugeresa.

I Jenny Offill demostra ofici: hi ha un capítol esplèndid en què lliga molt bé les correccions d'una professora d'escriptura sobre punt de vista o temps verbal amb el que li està passant a ella a la vida real. Més que recomanable per veure el que ens passa cada dia transformat en literatura. ♦